

นิพนธ์ฉบับ

สภาพ ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศแบบพุทธวิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

กรรริก ศรีเมือง*, อนันต์ มลารัตน์**, พรสุข หุ่นรินทร์***

บทคัดย่อ

- บทนำ:** การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแบบพุทธวิธีเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศแบบพุทธวิธีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- วิธีการศึกษา:** การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบแผนการศึกษาพหุกรณี (Multicase study) รูปแบบกรณีศึกษา ๒ โรงเรียน คือ โรงเรียนทั่วไปและโรงเรียนแบบพุทธวิธี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาแบบไม่มีส่วนร่วมประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้บริหารแต่ละ ๑ คน ครูผู้สอนรายวิชาสุขศึกษาหรือครูผู้สอนเพศศึกษาแต่ละ ๒ คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ แต่ละ ๔ คน (ชาย ๒ คน และหญิง ๒ คน) ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ ๕ คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Constant comparative analysis)
- ผลการศึกษา:** สภาพและปัญหาที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา พบว่าโรงเรียนทั่วไปมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ส่วนโรงเรียนแบบพุทธวิธีไม่มีนโยบายที่เป็นรูปธรรมแต่เน้นหลักคุณธรรม ๕ ประการ โดยการปลูกฝังค่านิยมตั้งแต่เด็ก มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เน้นคุณธรรมจริยธรรมนำหน้าวิชาการ ไม่มีแหล่งการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาโดยตรง แต่มีการคัดกรองสื่อการสอนอย่างเข้มงวด ส่วนแนวทางในการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา พบว่าโรงเรียนทั่วไปใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ในขณะที่โรงเรียนแบบพุทธวิธีใช้หลักการคิดวิเคราะห์ ป้องกันการเกิดปัญหามากกว่าการแก้ปัญหา ครูประจำชั้นดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด สำหรับการประเมินการเรียนรู้พบว่า โรงเรียนทั่วไปครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน ส่วนโรงเรียนแบบพุทธวิธีครูประจำชั้นและครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินทำให้สามารถประเมินได้อย่างครอบคลุมและเน้นประเมินตามสภาพจริง
- วิจารณ์ และสรุปผลการศึกษา:** สภาพและปัญหาที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแตกต่างกันนั้น นอกจากขึ้นอยู่กับสภาพบริบทของแต่ละโรงเรียนแล้วยังขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหาร แต่ทั้งนี้ในส่วนหนึ่งของแนวทางในการจัดการเรียนรู้ควรพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเพื่อให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และที่สำคัญครูและผู้บริหารควรมีความรับผิดชอบในการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันพฤติกรรมความเสี่ยงทางเพศ

คำสำคัญ: สภาพ, ปัญหา, แนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา, พฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศ

วันที่รับบทความ: ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

วันที่อนุญาตให้ตีพิมพ์: ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

* นิสิตปริญญาเอก สาขาสุขศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้สุขศึกษา) คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*** ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทนำ

จากข้อมูลสำนวนกานามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข^๑ พ.ศ. ๒๕๕๗ พบว่าการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มนักเรียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิง พบการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งล่าสุดรวมทั้งการคุมกำเนิดด้วยวิธีที่เชื่อถือได้มีแนวโน้มลดลง การคลอดในแม่วัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๗ ลดลงจากเดิมทั้งในกลุ่มอายุ ๑๐ - ๑๔ ปี และ ๑๕ - ๑๙ ปี การคลอดซ้ำในแม่วัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ผู้ที่ทำแท้งส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นและเยาวชน และเกือบครึ่งหนึ่งไม่ได้คุมกำเนิดด้วยวิธีใดๆ สอดคล้องกับข้อมูลสำนวนการระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่พบว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ ๒๕.๙ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ ๒๔.๒ และขณะที่นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ ๑๗.๒ และปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เคยมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ ๑๘.๙๑ การป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและเยาวชนอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา จากอัตรา ๘๐.๘ ต่อประชากรอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี ๑๐๐,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็น ๑๐๓.๔ ต่อประชากรอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี ๑๐๐,๐๐๐ คน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จากสถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงปัญหาของวัยรุ่นว่ามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเป็นปัญหาลำคัญ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกันมากขึ้น ใช้วิธีการคุมกำเนิดแบบชั่วคราว เช่น ยาเม็ดคุมกำเนิด ถุงยางอนามัย และยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมและนำไปสู่การทำแท้งในที่สุด ดังนั้น การส่งเสริมการเรียนการสอนเพศศึกษา การส่งเสริมให้วัยรุ่นเข้าถึงบริการคุมกำเนิดโดยเฉพาะการคุมกำเนิดกึ่งถาวรหลังการคลอด จึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

การจัดการเรียนรู้โดยนำหลักธรรมทางพุทธศาสนา มาประยุกต์กับการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แต่การจะจัดการเรียนรู้ดังกล่าวให้เหมาะสมกับบริบทของสภาพปัญหา ซึ่งจำเป็นที่จะต้องรู้ถึงสภาพ ปัญหาและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในเชิงลึก ดังนั้น วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศแบบพุทธวิธีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ได้สารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) แบบแผนการศึกษาพหุกรณี (Multicase study) จำนวน ๑๔ กรณี ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ คน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแบบพุทธวิธีเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา (Case study) จำนวน ๒ โรงเรียน และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ๕ คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)^๒ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา ดังนี้ โรงเรียนทั่วไป คือ โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้แบบทั่วไป ๑ แห่ง และโรงเรียนแบบพุทธวิธี คือ โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้แบบพุทธวิธีเข้มข้น ๑ แห่ง ซึ่งในแต่ละแห่งใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non participant observation)^๓ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews)^๔ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาในแต่ละโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนแต่ละ ๑ คน ครูผู้สอนรายวิชาสุขศึกษา หรือครูผู้สอนเพศศึกษาในโรงเรียนแต่ละ ๒ คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ แห่งละ ๔ คน (ชาย ๒ คน และหญิง ๒ คน) เป็นโรงเรียนละ ๗ คน รวมทั้งสิ้น ๑๔ คน ประกอบกับได้สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ ๕ คน ได้แก่ อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ๒ คน ครูที่มีประสบการณ์การสอนรายวิชาสุขศึกษา หรือครูผู้สอนเพศศึกษาในโรงเรียน ๒ คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา ๑ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมแบบไม่มีโครงสร้าง แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview)^๕ และเครื่องบันทึกเสียง ซึ่งได้กำหนดแนวคำถามเป็นประเด็นหลักในการสังเกตและการสัมภาษณ์จากแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและพฤติกรรม (Knowledge Attitude Practice: KAP) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยได้นำแนวคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ๕ คนเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษา และประเมินความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีข้างต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษานี้ ใช้วิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์ตามแนวคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดร่วมกับการสังเกตพฤติกรรมแบบไม่มีส่วนร่วม โดยการสัมภาษณ์มีขั้นตอนต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ๑) สร้างสัมพันธภาพ ผู้วิจัยได้อธิบายถึงการศึกษาครั้งนี้ แจ้งวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการศึกษา ให้คำชี้แจงในการตอบแบบสัมภาษณ์รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลซักถามข้อข้องใจในการดำเนินการวิจัยก่อนยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ๒) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยเข้าพบกรณีศึกษาตามวันเวลา สถานที่ ที่ได้นัดหมายเป็นการส่วนตัว โดยระมัดระวังการสัมภาษณ์ไม่ให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องทราบว่าเป็นการสัมภาษณ์และขออนุญาตทำการบันทึกเสียงขณะสนทนาและเริ่มดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ๓) ผู้วิจัยดำเนินการถอดเทปสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ (Verbatim) ด้วยตนเอง ๔) ให้รหัสข้อมูล (Coding/ indexing categories)^๖ จากวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อจำแนก จัดกลุ่มและจัดหมวดหมู่ข้อมูล พร้อมทำการบันทึกข้อมูล (Field notes) สิ่งที่เกิดขึ้นพบในขณะสัมภาษณ์หรือภายหลังสัมภาษณ์ เช่น น้ำเสียง สีหน้า ท่าทางของกรณีศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)^๗ และการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ (Constant comparative analysis)^๘ โดยมีขั้นตอนดังนี้ ๑) อ่านและทำความเข้าใจข้อความหรือถ้อยคำต่างๆ ที่ปรากฏในบทสนทนาจากการสัมภาษณ์และบันทึกจากการสังเกต ๒) จับประเด็นสำคัญตั้งเป็นดัชนีจัดระบบให้รหัสข้อมูล ๓) จัดหมวดหมู่และจำแนกประเภทดัชนีกำหนดไว้ ๔) ตีความข้อมูลและดำเนินการตรวจสอบความหมาย ๕) สร้างข้อสรุปจากดัชนีหมวดหมู่ และความหมายทั้งหมด และ ๖) นำเสนอข้อสรุปและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ความเที่ยงตรง (Validity) ของข้อมูลจากวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)^๙ ดังต่อไปนี้ ๑) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) โดยผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากหลายแหล่งคือ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้เชี่ยวชาญ หลายสถานที่ ได้แก่ โรงเรียนทั่วไป โรงเรียนแบบพุทธวิธี ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ๒) การตรวจสอบสามเส้าด้วยวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological triangulation)^{๑๐} ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีต่างๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูล

เรื่องเดียวกัน ได้แก่ การสัมภาษณ์ด้วยแนวคำถาม การสังเกตพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูล และทำการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อแสดงถึงสภาพ ปัญหา และแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศแบบพุทธวิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การศึกษานี้ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนองานวิจัย เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-EX ๐๗๑/๕๖E (ต่อไปอนุญาตครั้งที่ ๒) หมายเลขรับรอง SWUEC/EX-๑๓๓/๒๕๕๘ วันที่ให้การรับรอง ๒๓/๐๗/๒๕๕๘ วันหมดอายุใบรับรอง ๒๓/๐๗/๒๕๕๙) และได้ขอคำยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ปกครองของนักเรียนทุกคนก่อนทำการศึกษา

ผลการศึกษา

จากการศึกษาในกรณีศึกษาทั้ง ๒ กรณี พบว่าโรงเรียนทั่วไปมีลักษณะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียนชายหญิงมากกว่า ๒,๘๐๐ คน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ จัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม ห้องเรียนละประมาณ ๓๕ - ๕๐ คน แบบเข้าไปเย็นกลับหยุดเรียนวันเสาร์-วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ มีจำนวนครูกว่า ๑๕๐ คน ส่วนโรงเรียนแบบพุทธวิธีมีลักษณะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนชายหญิงรวมกันประมาณ ๓๐๐ กว่าคน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ห้องเรียนละไม่เกิน ๑๕ คน นักเรียนระดับชั้นอนุบาลเป็นแบบเข้าไปเย็นกลับ ส่วนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยในหนึ่งภาคเรียนอนุญาตให้ผู้ปกครองรับกลับบ้านได้ ๒ ครั้ง การเรียนการสอนจะให้เรียนรวมชายหญิงตั้งแต่อนุบาล ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ หลังจากนั้นจะเริ่มแยกนักเรียนชายหญิงตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เป็นต้นไป ในวันเสาร์-วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพิ่มเติมโดยจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งอิงหลักคุณธรรม ๕ ประการ และคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยมีครูประจำชั้นหรือครูเวรดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา มีครูจำนวนประมาณ ๓๐ กว่าคน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษา แบ่งเป็น ๓ ประเด็นโดยยึดตามวัตถุประสงค์การวิจัย ประกอบด้วย ๓ ประการดังนี้ ๑) ปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ๒) กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ๓) การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

๑. สภาพที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ประกอบด้วย

๑.๑ ปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

๑) มุมมองต่อสถานการณ์ปัญหาเยาวชน ในโรงเรียนทั่วไปนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการมีแฟนเป็นเรื่องปกติ ส่วนโรงเรียนแบบพุทธวิธีพบว่าการแยกนักเรียนชายหญิงตั้งแต่ระดับชั้นประถมปีที่ ๕ ทำให้ป้องกันการเกิดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้

๒) การกำหนดและการใช้นโยบาย โรงเรียนทั่วไปมีการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาที่ชัดเจน โดยเน้นสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลต่อนักเรียนอย่างจริงจัง ส่วนโรงเรียนแบบพุทธวิธี พบว่าไม่มีนโยบายในการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาที่เป็นรูปธรรม แต่จะเน้นหลักคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่ ความรักความเมตตา ความจริง ความประพฤติชอบ ความสงบสุข และอิทธิบาท (การไม่เบียดเบียนกัน) ทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องเพศเกิดขึ้นเลย

๓) วิธีการบริหารการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนทั่วไป พบว่าการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแบบต่อเนื่องและบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑^{๑๐} เช่นเดียวกับโรงเรียนแบบพุทธวิธี แต่โรงเรียนแบบพุทธวิธีพยายามหลีกเลี่ยงการสอนเพศศึกษาโดยตรง แต่จะสอนเน้นหลักคุณธรรม ๕ ประการ

๔) สื่อและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนทั่วไปไม่มีงบประมาณสนับสนุนสื่อการเรียนเพศศึกษาโดยตรง ส่วนโรงเรียนแบบพุทธวิธี ครูผู้สอนเป็นผู้คัดกรองสื่อการเรียนรู้อย่างเข้มงวด ถ้าเป็นสื่อการสอนเรื่องเพศโดยตรงจะไม่ใช่ เพราะไม่อยากให้นักเรียนเห็นเรื่องเพศมากเกินไป ในทุกกิจกรรมการเรียนรู้จะไม่ปล่อยให้ให้นักเรียนเรียนรู้ตามลำพัง แต่จะมีครูผู้สอนดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักเรียนอย่างใกล้ชิด

๕) คุณลักษณะของครูผู้สอน ในโรงเรียนทั่วไปนักเรียนมีความเห็นว่า “ครูสอนเพศศึกษาน่าจะอายุไม่มากนักปานกลาง จะแต่งงานหรือไม่ก็ได้ สอนสนุก ไม่ดุ สามารถเข้าใจและอธิบายแบบยกตัวอย่าง มีความรู้จริง จะเพศไหนก็ได้ ขอให้สอนรู้เรื่องและน่าสนใจ” ส่วนโรงเรียนแบบพุทธวิธีนักเรียนมีความเห็นว่า “ครูที่สอนเพศศึกษาต้องสามารถพูดคุยกันได้ดีตรงไปตรงมา ไม่ปิดกัน ถ้านักเรียนถามอะไรก็สามารถตอบได้ เรื่องอายุไม่ได้สำคัญมากแต่ควรมีประสบการณ์”

๖) การพัฒนาครูผู้สอน โรงเรียนทั่วไปมีกระบวนการพัฒนาครู โดยส่งไปเรียนอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานจากสถานที่จริง แล้วกลับมาขยายผลที่โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับโรงเรียนแบบพุทธวิธี ที่พบว่า “มีการพัฒนาครูโดยไปอบรมเรื่องเพศศึกษา เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลาและนำมาจัดการเรียนรู้”

๗) คุณลักษณะของนักเรียน โรงเรียนทั่วไปมีข้อค้นพบว่าคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้นควรเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองและพลโลก และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ ๘ ประการ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนโรงเรียนแบบพุทธวิธี ที่ว่า “นักเรียนมีความศรัทธาและเชื่อมั่นในสิ่งที่ดี สิ่งที่ถูกต้อง ถ้าทำสิ่งที่ดีก็จะเจอสิ่งที่ดี ถ้าเจอคนไม่ดีก็ไม่ไปตัดสินว่าเขาไม่ดี แต่จะมองด้านดีของเขาแล้วก็จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยที่คิดว่ารักคนอื่นเหมือนรักตนเอง”

๑.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

๑) วิธีการสอน/กระบวนการสอน โรงเรียนทั่วไป พบว่า “มีวิธีการสอนที่หลากหลายตามศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด เน้นกิจกรรมกลุ่มกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม ช่วยกันระดมความคิด” ในขณะที่โรงเรียนแบบพุทธวิธี มีวิธีการสอนโดยการสอดแทรกหลักคุณธรรม ๕ ประการ เน้นกิจกรรมวันหยุดเพิ่มทักษะชีวิต มีการฝึกนั่งสมาธิก่อนเรียนทุกรายวิชาเพื่อให้นักเรียนมีสมาธิในการเรียน นำนิทานคุณธรรมมาพัฒนานักเรียนแล้วนำเข้าสู่การเรียนรู้ให้เข้ากับวัยของนักเรียน

๒) หลักการ (จุดเน้น) โรงเรียนทั่วไป พบว่าผู้บริหารมีความเห็นว่า “หลักการสอนเพศศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ในห้องเรียนโดยจัดหน่วยการเรียนรู้เฉพาะแฝงไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งยึดตามตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางฯ” ในขณะที่โรงเรียนแบบพุทธวิธีผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า “นำหลัก ศีล สมาธิ ปัญญา มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เน้นความรักความเมตตา และคุณธรรม ๕ ประการ โดยบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมทั้งหลายและเน้นหลัก 3H คือ Head = สมอง Heart = หัวใจ Hand = การกระทำ โดยเริ่มจากคิดดี คิดดีต่อบวก แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นการกระทำที่ดี”

๓) **เนื้อหาการสอนเพศศึกษา** โรงเรียนทั่วไปพบว่าเนื้อหาเป็นไปตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางฯ ดังสะท้อนจากคำกล่าวของครูผู้สอนที่ว่า “ไม่ควรสอนเรื่องเพศศึกษาอย่างเดียว ควรสอนการป้องกันเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การป้องกันการตั้งครรภ์ การวางแผนครอบครัว การคลอด เจตคติเรื่องเพศ ความเสมอภาค ทักษะการจัดการกับตัวเองเมื่อมีอารมณ์ทางเพศ ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เน้นให้นักเรียนตระหนักเรื่องโทษของการมีแฟนก่อนวัยอันควร หรือการตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม การรักเดียวใจเดียว การไม่ซิงสุกก่อนหาม” แตกต่างจากโรงเรียนแบบพุทธวิธีที่พบว่า “ไม่เน้นการสอนเรื่องเพศศึกษา แต่จะจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางฯ และป้องกันการเกิดปัญหาโดยยึดหลักคุณธรรม ๕ ประการ บูรณาการเพศศึกษาในเรื่องความรักและการไม่เบียดเบียนคนอื่น สอนให้รักกันแบบมีสติ มากกว่าการรักกันแบบชั่วสาว”

๔) **กิจกรรม** โรงเรียนทั่วไป พบว่ามีการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเสี่ยงโดยการเชิญวิทยากรจากองค์กรภายนอกมาจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้ บางครั้งนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมภายนอก เพื่อให้นักเรียนได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ แต่ส่วนใหญ่จะเลือกเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ทำให้ไม่สามารถส่งเสริมได้ครบถ้วน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนที่ว่า “สอนตามสภาพจริงและส่งเสริมกิจกรรมตามวันสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม” ในขณะที่โรงเรียนแบบพุทธวิธี มีการจัดกิจกรรมที่สอนให้นักเรียนคิดวิเคราะห์อย่างแยบยล คิดเป็น พูดเป็น กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีอุปนิสัยที่ดีงาม ฝึกการเป็นผู้ฟังซึ่งครูจะหากิจกรรมให้นักเรียนทำในช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์และนักชดถุกซ์ ซึ่งสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างครบถ้วน

๕) **เวลาเรียน** โรงเรียนทั่วไป พบว่าการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจะอยู่ในรายวิชาสุขศึกษาซึ่งถูกแบ่งมาจากวิชาพลศึกษา ๐.๕ หน่วยกิต สอน ๑ คาบต่อสัปดาห์ โดยการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ๔ คาบต่อ ๑ ภาคเรียน ตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางฯ เช่นเดียวกับโรงเรียนแบบพุทธวิธี

๖) **การบูรณาการจัดการเรียนรู้** โรงเรียนทั่วไป พบว่ามีการบูรณาการกับหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข โดยมีผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรบรรยายและจัดกิจกรรมให้นักเรียนในเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ส่วนโรงเรียนแบบพุทธวิธีพบว่าไม่เน้นเรื่องการสอน

เพศศึกษาโดยตรงแต่จะจัดกิจกรรมแข่งขันกีฬา และนันทนาการ มีการอบรมชี้แจงครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองว่าเพราะเหตุใดต้องแยกนักเรียนชายหญิงตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งเน้นวิธีการป้องกันมากกว่าการแก้ปัญหา

๑.๓ การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

๑) **วิธีการวัดและประเมินผล** โรงเรียนทั่วไปพบว่าครูผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินโดยตัวเองด้วยการสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน แต่โรงเรียนแบบพุทธวิธี มีวิธีการวัดและประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล รายกลุ่ม มีการสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนโดยครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน ทำให้สามารถประเมินตามสภาพจริงได้มากยิ่งขึ้น

๒) **ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา** ด้านความรู้เรื่องเพศศึกษา เป็นสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญ ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกเนื่องจากสามารถวัดได้ง่ายที่สุด “การประเมินความรู้ประเมินได้จากการทดสอบกลางภาค ปลายภาค รวมถึงคะแนนเก็บต่างๆ ด้านเจตคติต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องเปลี่ยนความคิดให้ตรงกัน”

๒. ปัญหาที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาประกอบด้วย

๒.๑ ปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

๑) **มุมมองต่อสถานการณ์ปัญหาเยาวชน** เมื่อมีปัญหา นักเรียนไม่ค่อยกล้าปรึกษากับผู้ใหญ่แต่จะปรึกษาเพื่อน และค้นคว้าจากสื่อออนไลน์ นักเรียนคิดว่าเรื่องเพศศึกษาครูรู้ไม่จริง ทำให้นักเรียนมักสอบถามจากเพื่อนและค้นคว้าข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ตซึ่งสะดวกและรวดเร็วกว่า

๒) **การกำหนดและการใช้นโยบาย** ผู้บริหารโรงเรียนไม่ส่งเสริมให้สอนเรื่องเพศศึกษา

๓) **วิธีการบริหารการจัดการเรียนรู้** ตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑^{๑๐}

๔) **สื่อและแหล่งเรียนรู้** โรงเรียนไม่มีแหล่งการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาโดยตรง สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือ หนังสือเรียน

๕) **คุณลักษณะของครูผู้สอน** ครูบางคนยังมีความนิยมว่าเพศศึกษาเป็นเรื่องที่ควรปกปิด ครูผู้สอนบางคนยังมีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่เพียงพอ

๖) **การพัฒนาครูผู้สอน** ส่งครูอบรมการสอนเพศศึกษาเฉพาะครูสุขศึกษาเท่านั้น

๓) **คุณลักษณะของนักเรียน** นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการปฏิสนธิและอยากรู้ยากลอง

๒.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

๑) **วิธีการสอน/กระบวนการสอน** ครูผู้สอนเพศศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่นิยมสอนทฤษฎี และเน้นวิธีบรรยายมากที่สุด

๒) **หลักการ (จุดเน้น)** ไม่มีหลักการที่ตายตัว แต่จะยึดตามตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑^๑

๓) **เนื้อหาการสอนเพศศึกษา** สอนเนื้อหาไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

๔) **กิจกรรม** มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้แบบมีขอบเขตจำกัดเพราะไม่มีห้องสำหรับสอนเพศศึกษาโดยตรงและมีเวลาไม่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมบางอย่างที่ต่อเนื่อง

๕) **เวลาเรียน** ผลการให้สัมภาษณ์ของครูที่ว่า “แม้ว่าเวลาเรียนเรื่องเพศศึกษาในโรงเรียนไม่เพียงพอ แต่ทุกวิชาที่เรามีโอกาสสอนเด็กเพราะครูจะอยู่กับเด็กตลอด ๒๔ ชั่วโมง” ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอเพราะเพศศึกษามีจำนวนชั่วโมงสอนชัดเจน มีอยู่ในรายวิชาสุขศึกษาโดยแบ่งตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางฯ

๖) **การบูรณาการจัดการเรียนรู้** สามารถบูรณาการได้กับรายวิชาที่ครูผู้สอนให้ความร่วมมือกันเท่านั้น

๒.๓ การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

๑) **วิธีการวัดและประเมินผล** ไม่สามารถวัดและประเมินผลเป็นรายบุคคลได้ครบถ้วน

๒) **ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา** ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า “ควรประเมินทักษะการปฏิสนธิเพราะนักเรียนขาดทักษะการปฏิสนธิเพราะอยากรู้ยากลอง”

๓. แนวทางการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ประกอบด้วย

๓.๑ **ปัจจัยที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา**

๑) **มุมมองต่อสถานการณ์ปัญหาเยาวชน** ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า วัยรุ่นปัจจุบันมีความรักแบบชาย-หญิง ชาย-ชาย และหญิง-หญิง เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีความจำเป็นต้องศึกษาเรื่องเพศศึกษาอย่างหลากหลายให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคลจึงควรสอนให้วัยรุ่นได้เรียนรู้เท่าทันสื่อและมีการจัดการกับอารมณ์ทางเพศอย่างเหมาะสม

๒) **การกำหนดและการใช้นโยบาย** ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาโดยมีนโยบายและการจัดการที่ชัดเจน

๓) **วิธีการบริหารการจัดการเรียนรู้** ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรให้มีเนื้อหาเรื่องเพศศึกษาที่มีหน่วยกิตที่ชัดเจนมากกว่าไปผสมผสานอยู่ในเนื้อหาวิชาอื่นๆ ควรเป็นวิชาเพศศึกษาโดยตรง หรืออาจจะเป็นวิชาเลือก และที่สำคัญควรกำหนดผู้รับผิดชอบการสอนเพศศึกษาที่มีความสามารถเฉพาะมีทักษะการสอนที่ดี รวมทั้งหลักสูตรควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยมากขึ้น

๔) **สื่อและแหล่งเรียนรู้** จากแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ ที่ว่าสื่อและแหล่งการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาควรเป็นแหล่งข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน รอบด้านและเป็นข้อมูลที่ทันสมัย เป็นไปตามหลักวิชาการและสร้างสรรค์ ซึ่งอาจศึกษาจากชีวิตจริง เช่น วัดพระบาทน้ำพุ เป็นต้น

๕) **คุณลักษณะของครูผู้สอน** ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ครูผู้สอนเรื่องเพศศึกษาต้องเตรียมความพร้อมมีทักษะการสอนที่แตกต่าง หมั่นหาความรู้ที่ทันสมัย เข้าใจเนื้อหาและสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖) **การพัฒนาครูผู้สอน** ควรมีการจัดอบรมครูทั้งโรงเรียน ไม่ใช่เฉพาะครูสุขศึกษาเท่านั้น น่าจะเป็นครูทุกระดับชั้นจะได้มีส่วนร่วมในการสอนเรื่องเพศศึกษา ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า “ควรส่งเสริมให้ครูทุกคนโดยเฉพาะครูประจำชั้นมาอบรมเรื่องเพศศึกษา”

๗) **คุณลักษณะของนักเรียน** ผู้เชี่ยวชาญ เน้นการปลูกฝังค่านิยมเรื่องเพศมาตั้งแต่เด็กๆ โดยสอดแทรกคุณธรรมที่ยั่งยืนให้แก่เด็กโดยกระตุ้นให้เด็กได้ตระหนักว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ควรตื่นตระหนกหรือปิดบังเรื่องเพศมากเกินไป ควรสอนให้เรียนรู้อย่างเข้าใจ หากจะมีเพศสัมพันธ์ควรมีเมื่อพร้อมทั้งสองฝ่ายและมีการยินยอมพร้อมใจกัน สามารถรับผิดชอบการกระทำนั้นได้

๓.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

๑) **วิธีการสอน/กระบวนการสอน** ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะว่า ควรใช้หลักโยนิโสมนสิการ อริยสัจ ๔ ศีล ๕ ทิโรธัตตปปะ กัลยาณมิตร คือ แก่นที่มีถูกใช้อย่างสม่ำเสมอในวิธีการสอนเพศศึกษา ดังคำกล่าวที่ว่า “การใช้หลักศีล ๕ เป็นกรอบในการปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง เรียกว่าการครองตนอยู่กับเพื่อนในสังคมได้อย่างปกติสุขเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาเรื่องเพศในโรงเรียนได้ ส่วนโยนิโสมนสิการ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการยับยั้งชั่งใจ ทิโรธัตตปปะ จะทำให้นักเรียนเกรงกลัวต่อบาป” และ “วิธีการสอนเพศศึกษาแบบก้าวหน้า

ที่สุด คือการไม่ห้ามเด็ก หากมีความจำเป็นต้องมีเพศสัมพันธ์ ต้องรู้จักป้องกันแบบต่างๆ อย่างถูกวิธีสำหรับชายและหญิง แต่ควรสอดแทรกคุณธรรมที่ดี เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีในเรื่องเพศตั้งแต่เด็ก”

๒) หลักการ (จุดเน้น) ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า “การจะประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา คือการให้นักเรียนนั่งสมาธิเพราะการฝึกให้นักเรียนมีสมาธิ นักเรียนจะคิดวิเคราะห์เป็นและควรสอนเรื่องเพศศึกษาว่าเป็นเรื่องปกติเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันไม่ใช่เรื่องน่าอาย ไม่ใช่เรื่องสูงสุดที่แตะต้องไม่ได้”

๓) เนื้อหาการสอนเพศศึกษา ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า “เนื้อหาเรื่องเพศศึกษาควรเป็นเนื้อหาที่อยู่ในช่วงวัยที่นักเรียนมีความสนใจ ควรยึดตามหลักสูตรแกนกลางฯ และหลักสูตรอาเซียน ควรสอนเนื้อหาเรื่องเพศศึกษาของชายและหญิงให้นักเรียนได้เรียนรู้เพศของตนเองและผู้อื่นด้วย ที่สำคัญควรสอนนักเรียนเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์เมื่อพร้อม และปลอดภัย ปลอดภัยจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ไม่พร้อม และจะต้องมีเพศสัมพันธ์แบบไม่บังคับกัน สองฝ่ายต้องยินยอมพร้อมใจกันและมีความรับผิดชอบร่วมกัน”

๔) กิจกรรม จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ว่า ควรจัดกิจกรรมในรูปแบบของโครงการโดยการเชิญหน่วยงานภายนอกมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมให้มีแกนนำเยาวชน และในการประชุมผู้ปกครอง ครูจะต้องชี้แจงเจตคติเรื่องเพศด้วย ทุกกิจกรรมการเรียนรู้จะไม่ปล่อยให้ให้นักเรียนเรียนรู้ตามลำพัง แต่จะมีครูผู้สอนดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด

๕) เวลาเรียน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าควรจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาเป็นวิชาเลือกสำหรับผู้ที่มีความสนใจ

๖) การบูรณาการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกับทั้งสองโรงเรียนที่ว่าควรบูรณาการเพศศึกษากับทุกรายวิชา ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบริบทของนักเรียนในโรงเรียนนั้นๆ ทำให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความรักได้อย่างมีความสุข ครูควรบูรณาการร่วมกันจัดกิจกรรมอบรมให้นักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูที่ปรึกษา ควรมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ควรมีการเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมโฮมรูมทุกเช้า ควรดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด และมีการติดต่อกับผู้ปกครองเสมอ และควรปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศของนักเรียน ซึ่งทุกฝ่ายชุมชนหมู่บ้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือกัน ควรปลูกฝังค่านิยมในเรื่องเพศตั้งแต่เด็กๆ ด้วยการสอดแทรกคุณธรรมที่ยั่งยืนให้แก่เด็ก

๓.๓ การประเมินผลการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

๑) วิธีการวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่าควรวัดและประเมินผลตามเกณฑ์ KAP (Knowledge, Attitude, Practice) ประเมินจากการทดสอบ การฝึกทักษะการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ตามตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางฯ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

๒) ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ครูบางคนมีความคิดเห็นว่า “การวัดความรู้อย่างเดียวอาจไม่สะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้มา เพราะเป้าหมายสุดท้ายของการเรียนรู้คือการนำไปใช้ให้ตนเองมีคุณภาพชีวิตและความสุขที่ดีขึ้น” “เจตคติของผู้บริหารโรงเรียนต้องคิดตรงกับครูผู้สอนว่าต้องจัดคาบเรียนให้มากขึ้นมีเวลามากพอที่จะสอนเพศศึกษา” ส่วนด้านทักษะชีวิต ทั้งฝ่ายบริหาร ครูและนักเรียน มีความเห็นตรงกันว่า “หลังจากเรียนเรื่องเพศศึกษาแล้วต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ว่าอะไรควรอะไรไม่ควร ประเมินทางเลือกแล้วปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง”

วิจารณ์ และสรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษา พบว่าสภาพที่ทำให้เกิดการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา โดยโรงเรียนทั่วไปและโรงเรียนแบบพุทธวิธีมีการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาตามตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางฯ แต่โรงเรียนแบบพุทธวิธีมีการคัดกรองสื่อการสอนอย่างเข้มงวด ครูผู้สอนจะดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งสอนให้นักเรียนอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยี เน้นสอนให้นักเรียนเป็นคนดีคนเก่ง โดยการปลูกฝังค่านิยมตั้งแต่เด็ก เน้นสอนให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ตั้งแต่เยาว์วัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเพียเจต์ (Piaget)^{๑๑} ที่มีความเชื่อว่านักเรียนจะมีความสามารถในการจัดการสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เช่น ทักษะการสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์ และควบคุมความสัมพันธ์ให้อยู่ในความถูกต้องเหมาะสม ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการขอความช่วยเหลือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ ทักษะการตัดสินใจ และแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ รวมทั้งการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศหรือบทบาททางเพศ (Gender role) ที่เหมาะสมกับบทบาททางเพศและวัย เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เกิดความเสี่ยงทางเพศ สำหรับโรงเรียนทั่วไปการควบคุมสื่อทำได้ยากทำให้ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามแต่สภาพของแต่ละโรงเรียน แต่มีจุดร่วมคือวิธีการสอน คือ เน้นการสร้างศักยภาพของนักเรียนให้นักเรียนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งครูผู้สอนต้องมีศักยภาพสูงพอโดยสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า^{๑๒} การพัฒนาการสอนของครูแต่ละคนได้ส่งเสริมให้ครูมีความพยายาม อดทน

มีเจตคติที่ดีต่อการสอนเพศศึกษากับนักเรียน สนับสนุนให้ครูนำไปทดลองฝึกฝนทักษะบ่อยๆ ของการสอนเพื่อให้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนปัญหาในการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ในโรงเรียนทั่วไปการควบคุมสื่อทำได้ยาก แต่โรงเรียนแบบพุทธวิธีควบคุมสื่อได้เข้มงวดและสอนเน้นหลักคุณธรรม ๕ ประการ การใช้หลักศีล ๕^{๑๑} เป็นกรอบในการปฏิบัติตนเพื่ออยู่กับเพื่อนได้อย่างปรกติสุข ใช้หลักโยนิโสมนสิการ^{๑๒} เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการยับยั้งชั่งใจ และใช้หลักหิริโอตตปละ^{๑๓} ทำให้นักเรียนเกรงกลัวต่อบาป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวรรณ พิริยคุณธร และคณะ^{๑๔} ที่พบว่า ควรมีการปลูกฝังวัฒนธรรม ประเพณี การไว้วัด การทำบุญ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา และการนำหลักการสอนทางพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิตตั้งแต่ในวัยเด็ก เพื่อให้มีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจและให้แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีงามสำหรับโรงเรียนทั่วไปส่วนใหญ่ใช้วิธีโดยการสอนแบบบรรยาย ส่วนแนวทางในการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา พบว่าไม่ควรสอนเนื้อหาเรื่องเพศศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่ควรสอดแทรกเนื้อหาที่อยู่ในช่วงวัยที่นักเรียนมีความสนใจ และสอนเนื้อหาเพศศึกษาของชายและหญิงให้นักเรียนได้รู้เรื่องของตัวเองและผู้อื่นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา^{๑๕} โดยพบว่าการสอนเรื่องเพศแก่เด็กและวัยรุ่นเป็นกระบวนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เป็นการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนที่จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ธรรมชาติ ความเป็นจริงของชีวิตและสังคมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ มีเจตคติและมีพฤติกรรมถูกต้องในเรื่องเพศตลอดจนสามารถปรับตัวตามพัฒนาการของชีวิตอย่างเหมาะสม วิธีการวัดและประเมินผลของโรงเรียนทั่วไป ครูผู้สอนจะเป็นผู้ประเมิน โดยการสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวินัย รอดไพร^{๑๖} แต่โรงเรียนแบบพุทธวิธี มีวิธีการวัดและประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล รายกลุ่ม โดยครูผู้สอนและครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมินทำให้สามารถประเมินได้ครอบคลุม และประเมินตามสภาพจริงได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่ว่าควรวัดและประเมินผลตามเกณฑ์ KAP “การวัดความรู้อย่างเดียวอาจไม่สะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้มา เพราะเป้าหมายสุดท้ายของการเรียนรู้คือการนำไปใช้ให้ตนเองมีคุณภาพชีวิตและความสุขที่ดีขึ้น” “เจตคติของผู้บริหารโรงเรียนต้องคิดตรงกับครูผู้สอนว่าต้องจัดคาบเรียนให้มากขึ้นมีเวลามากพอที่จะสอนเพศศึกษา” “หลังจากเรียนเรื่องเพศศึกษาแล้วต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ว่าอะไรควรอะไรไม่ควร ประเมินทางเลือกแล้วปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง” และสอดคล้องตาม

แนวคิดทฤษฎี KAP โดยแนนซี อี.ชวาร์ตซ์ (Nancy e. Schwartz) อ้างถึงในอรรถวรรณ ปิรันธน์โอวา^{๑๗} ซึ่งได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ (Knowledge, K) และเจตคติ (Attitude, A) และพฤติกรรม (Practice, P) ดังนั้น ความรู้และเจตคติมีผลต่อพฤติกรรมหรือการปฏิบัติ โดยประเมินจากการทดสอบการฝึกทักษะการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ หลังเรียนเรื่องเพศศึกษาแล้วนักเรียนต้องมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ประเมินทางเลือกแล้วปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ควรสอนทักษะการปฏิเสธ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกิงฟ้า สันธวงษ์^{๑๘} ที่ว่าเรื่องที่สอนต้องเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน การสอนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิเสธและทักษะการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยมีการจัดวางแผนการประเมินอย่างสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา การสอนเพศศึกษาในปัจจุบันมีเนื้อหาในรูปแบบเดิมๆ ควรปรับปรุงหลักสูตรเพศศึกษาให้เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากขึ้น เน้นความครอบคลุม และสามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและวิเคราะห์ปัญหาได้

๒. ครูผู้สอนเพศศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่นิยมสอนทฤษฎี และเน้นวิธีบรรยายมากที่สุด ครูบางคนยังมีค่านิยมว่าเพศศึกษาเป็นเรื่องที่ควรปกปิด เจตคติที่แตกต่างระหว่างครูผู้สอนและนักเรียน ครูผู้สอนบางคนยังมีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่เพียงพอ รวมทั้งขาดสื่อและอุปกรณ์ในการสอน จึงควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนเพศศึกษาได้พัฒนาศักยภาพในการสอนที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจอย่างถูกต้องในเรื่องเพศศึกษาซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

๓. แนวทางการแก้ปัญหาเรื่องการสอนเพศศึกษา ควรมีการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเอื้อให้เกิดการเสริมแรงแก่นักเรียนในด้านต่างๆ ทั้งเจตคติ ทักษะและการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ควรร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการให้ความรู้และเทคนิคการสอน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดประสบการณ์ชีวิตเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแบบพุทธวิธีเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งขั้นตอนต่อไปคือ ศึกษาการสร้างและพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา

แบบพุทธรูปเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแบบพุทธรูปเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่พัฒนาขึ้น โดยศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๒ โรงเรียน

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในการวิจัยคือ ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงทางเพศแบบพุทธรูปวิธีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เฉพาะโรงเรียนทั่วไป ๑ แห่ง โรงเรียนแบบพุทธรูป ๑ แห่ง และผู้เชี่ยวชาญ ๕ คน ดังนั้นผลการวิจัยจึงอาจมีข้อจำกัดในการอ้างอิงไปยังโรงเรียนอื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ ภาควิชาสุศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และรองศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นจันทร์ ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำแนะนำและคำปรึกษาในการทำวิจัยนี้

เอกสารอ้างอิง

๑. สำนักงานนายการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. Fact Sheet วัยรุ่น...วัยเรียนกับอนามัยการเจริญพันธุ์. [อินเทอร์เน็ต]. ๒๕๕๘. [เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙]. เข้าถึงได้จาก <http://www.anami.moph.go.th/>.
๒. สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค ๒๕๕๓-๒๕๕๗ กระทรวงสาธารณสุข. (แก้ไขข้อมูล ณ วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘). [อินเทอร์เน็ต]. ๒๕๕๘. [เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙]. เข้าถึงได้จาก <http://www.boe.moph.go.th/>.
๓. Palys, T. Purposive sampling. In L.M. Given (Ed.) The Sage Encyclopedia of Qualitative Research Methods. (Vol.2).Sage: Los Angeles, 2008; 697-8.
๔. Palys T, Atchison C. Research decisions: Quantitative and qualitative perspectives. Toronto, Canada: Thomson Nelson; 2008.
๕. Cohen L, Manion L, Morrison K. Research methods in education. 6th ed. London: Routledge Falmer; 2007.
๖. ช่าย โปริลิตา. ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์ พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง; ๒๕๕๒.

๗. ศิริพร จิรวัฒน์กุล. การวิจัยเชิงคุณภาพด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ. กรุงเทพมหานคร: วิทย์พัฒน์; ๒๕๕๓.
๘. สุภาวงศ์ จันทวานิช. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๕๖.
๙. สุภาวงศ์ จันทวานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๑๘ กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๕๓.
๑๐. กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว; ๒๕๕๑.
๑๑. Lall GR, Lall BM. Ways children learn. Illinois: Charles C. Thomas Publishers; 1983: 45-54.
๑๒. บุญเลี้ยง ทูมทอง. การพัฒนาวิธีการสอนของครูโดยความร่วมมือกันจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรื่องเพศศึกษาและโรคเอดส์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ๒๕๕๗;๑๑:๘๙-๙๙.
๑๓. พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). โยนิโสมนสิการ วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม, พุทธธรรมฉบับปรับปรุงขยายบทที่ ๑๓ โยนิโสมนสิการ, วัตถุนิยมตะวันตก; ๒๕๕๖.
๑๔. ศิริวรรณ พิริยคุณธร, ขวัญดา บาลทิพย์, ขนิษฐา นาคะ. ประสิทธิภาพการนำหลักคำสอนทางพุทธศาสนาใช้ในการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรังในชุมชนชนบท. วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์ ๒๕๕๗;๓๔: ๓๙-๕๒.
๑๕. วินัย รอดไทร, เพ็ญศรี กระหม่อมทอง, ชนากานต์ ด่านวงกิจเจริญ. สถานการณ์การเรียนการสอนเพศศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. [อินเทอร์เน็ต]. ๒๕๕๙. [เข้าถึงเมื่อ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙]. เข้าถึงได้จาก <http://hp.anamai.moph.go.th/main.php?filename=index>.
๑๖. อรรพรรณ ปิลันธน์โอวาท. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; ๒๕๕๔.
๑๗. กิ่งฟ้า สันธวัช. การสอนเพื่อพัฒนาการคิดและการเรียนรู้. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; ๒๕๕๐.

Abstract

Situation, problem and guideline of sex education learning management for developing the Buddhist way to imprint sexual risk prevention behaviors of lower secondary school students

Korrarak Sreemuang*, Anan Malarat**, Pornsuk Hunnirun***

* Student, Doctor of Health Education and Physical Education (Learning Management of Health Education), Srinakharinwirot University

** Department of Health Education, Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University

*** Retired Government Official, Srinakharinwirot University

Introduction: This research was a part of development of sex education learning management model based on the Buddhist way to imprint sexual risk prevention behaviors of lower secondary school students. The objectives of research was to study situation, problem and guideline of sex education learning management for developing the Buddhist way to imprint sexual risk prevention behaviors of lower secondary school students.

Method: The research was a qualitative research with multicase studies performed at general school and Buddhist school. The data were collected by observing the behavior of sex education learning management without contribution and also by the interviewing. The in-depth interviews were conducted at both schools in each school, there were one administrator, two health education teachers or sex education teachers and four students (two males and two females) who studied in Mathayom suksa 2 and five experts. The data were analyzed by content analysis and constant comparative analysis method.

Result: As part of situation and problem to sex education learning management, general school defined clear policies, whereas, Buddhist school did not have substantial policy, however there was focused on five moral principles which developed students to be human beings, and set priority to moral and ethic more than academic knowledge. Buddhist school had no particular source of knowledge about sex education but they have screened all instructional media rigorously. As part of guideline of sex education learning management, general school employed lecture method for teaching. Buddhist school employed critical thinking method and focused on prevention before problems arise. Class teachers have also looked after their students closely. As for learning assessment, sex education teachers have been assessors at general school, whereas, class teachers together with sex education teachers have done the assessment at Buddhist school. These led to more comprehensive and veritable result.

Discussion and Conclusion: Situation and problem of sex education learning management of both schools were different depending on the context and executives policies of each school. For learning management, schools should further develop the students' capacity. Teachers and parents should also look after students closely in order to prevent sexual risk behaviors.

Key words: Situation, Problem, Guideline of sex education learning management, Sexual risk prevention behaviors